

+ Amphotericin-B

ข้อบ่งใช้และขนาดการใช้

- ◆ **ยาด้านเชื้อรา** ได้แก่ Cryptococcal meningitis, Candidiasis, Histoplasmosis, Aspergillosis, Mucormycosis
- ◆ **ขนาดยาที่ใช้บ่อย สำหรับ Cryptococcal meningitis** คือ 0.7-1 mg/kg /day นานอย่างน้อย 2 สัปดาห์
- ◆ **คำสั่งเพื่อป้องกันการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากยา**
  1. Pre-medication ก่อนให้ยา 30 นาที
    - ⇒ paracetamol 500-1000 mg
    - ⇒ CPM IV push 1 ampule
    - ⇒ Hydrocortisone 25-50 mg IV (กรณี chill อย่างรุนแรง)
  2. Load NSS 500-1000 ml โดยพิจารณาตามความเหมาะสมและปรับตาม volume status ของผู้ป่วย

การผสมยาและความคงตัวของยา

- ◆ สารละลายที่ผสมเข้ากันได้: D5W
- ◆ **ห้ามเจือจางยาด้วย NSS** จะทำให้ยาตกตะกอน
- ◆ **ห้ามผสมร่วมกับ ยาตัวอื่นๆ**
- ◆ การเตรียมยา : ละลายผงยาด้วย Sterile Water for Injection 10 ml (conc. 5 mg/ml) หลังจากนั้นเจือจางยาด้วย D5W 500 ml (conc. 0.1 mg/ml) ยกเว้นในรายที่จำกัดน้ำ อาจลดปริมาตรลงได้ แต่ความเข้มข้นสุดท้ายต้องไม่เกิน 0.25 mg/ml
- ◆ เก็บยาในกล่องที่บดแสง และในตู้เย็น
- ◆ ความคงตัวหลังละลายผงยา 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิห้อง และ 7 วันในตู้เย็น
- ◆ หลังเจือจางยา ควรใช้ยาทันที โดยไม่ต้องป้องกันแสง

การบริหารยา

- ◆ ให้ได้ทาง IV infusion เท่านั้น **ห้ามให้ IV push และ IM**
- ◆ บริหารยาเข้าหลอดเลือดดำอย่างช้าๆ นานอย่างน้อย 4-6 ชม.
- ◆ ก่อนและหลังให้ยาควร tubing flush ด้วย D5W อย่างน้อย 10 ml เพื่อป้องกันการตกตะกอนกับ NSS ในสายน้ำเกลือที่ข้างอยู่ หรือ แยกเส้นเลือดที่ให้ยาและ load NSS
- ◆ หลีกเลี่ยงการให้ร่วมกับยาที่มีพิษต่อไต เช่น vancomycin, gentamicin, amikacin, furosemide, NSAIDs และยารักษาโรคมะเร็ง

อาการไม่พึงประสงค์ที่สำคัญ

- ◆ Infusion-related reaction ได้แก่ ใช้ หนาวสั่น คลื่นไส้ อาเจียน ปวดหัว hypotension เป็นต้น มักพบหลังให้ยา 15-45 นาที คงอยู่นาน 2-4 ชม.
- ◆ Phlebitis ปวด บวม แดง ร้อน บริเวณที่ให้ยา
- ◆ Electrolyte imbalance ได้แก่ hypokalemia, hypomagnesemia
- ◆ พิษต่อไต ได้แก่ increase serum creatinine, acute renal failure

การติดตามผลการใช้ยา

- ◆ ติดตาม BP และอาการใช้ หนาวสั่น คลื่นไส้ อาเจียน ปวดหัว หลังให้ยา 15 นาที
- ◆ ติดตาม BUN, Scr และ electrolyte อย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง
- ◆ ติดตาม CBC, Mg, Ca, Albumin อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- ◆ รายงานแพทย์ เมื่อ
  - ⇒ HR < 60 ครั้ง/นาที หรือ 140 ครั้ง/นาที
  - ⇒ SBP < 90 mmHg หรือ > 170 mmHg
  - ⇒ Serum creatinine > 2
  - ⇒ Serum potassium < 3.5
  - ⇒ Serum magnesium < 1.5
  - ⇒ Serum sodium < 135

การแก้ไขเมื่อเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากยา

- ◆ กรณีผู้ป่วยมีไข้หนาวสั่น (chills) อาจให้ยา Hydrocortisone 25-50 mg IV ก่อนให้ยา Amphotericin-B 30 นาที
- ◆ กรณีผู้ป่วยมีแข็งเกร็ง (rigors) อาจให้ยา pethidine 50 mg IV
- ◆ กรณีผู้ป่วยมีภาวะ nephrotoxicity หลังจากได้รับยา amphotericin-B มีค่า CrCl < 50 ml/min แก้ไขโดยให้ hydration ที่เพียงพอ และปรับลดขนาดยาลง

รูปแบบ / ความแรงของยาที่มีในโรงพยาบาล

Amphotericin-B injection 50 mg / vial

